

ВІДДАНІСТЬ СПРАВІ (до 80-річчя Людмили Іванівни Повякель)

Виповнилося 80 років від дня народження та 55 років наукової діяльності одного з представників наукової школи токсикологів України – Повякель Людмили Іванівни – кандидата біологічних наук, керівника лабораторії екогігієни і токсикології небезпечних відходів Наукового центру превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І. Медведя МОЗ України.

Життя Л.І. Повякель – це яскравий та плідний шлях наукового співробітника. У 1965 році закінчила біологічний факультет Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка за спеціальністю біолог-біохімік. Роки фахового становлення проходили в лабораторії біохімії Інституту фармакології і токсикології МОЗ України, Інституті медичної паразитології та тропічної медицини (м. Москва), де займа-

лась вивченням біохімічних механізмів за дії на теплокровні організми небезпечних хімічних сполук, розробкою системи біохімічних маркерів для оцінки функціонування біосистем в умовах їх токсичного забруднення.

З 1972 р. працювала у Всесоюзному науково-дослідному інституті гігієни і токсикології пестицидів, полімерів і пластичних мас МОЗ СРСР (нині ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І. Медведя»), вивчала біологічну активність та особливості токсичної дії ряду хімічних сполук, у тому числі пестицидів на об'єкти навколишнього середовища і людину. У 1980 р. захистила кандидатську дисертацію (Інститут токсикології – м. Ленінград) на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю «токсикологія» 14.00.20. В результаті наукового вивчення похідних сульфонілсечовин кумаринового, дипіридиллового рядів вона дослідила зміни направленості токсичних ефектів в залежності від доз в експериментах як на теплокровних організмах, так і в контактуючих середовищах, що дозволило обґрунтувати критерії небезпеки при застосуванні таких сполук в якості стимуляторів росту рослин.

За безпосередньої участі Л.І. Повякель в Науковому центрі було розширене наукове направлення з екотоксикології – вивчення негативного впливу на здоров'я населення і біоти в цілому таких токсикантів для навколишнього середовища, як відходи виробництва та споживання, полімерні та медичні відходи. Протягом 15 років проводились експертні роботи по оцінці небезпеки при використанні полімерної, косметичної продукції, товарів побутової хімії. Практичним результатом досліджень у сфері екотоксикології органічних і неорганічних хімічних сполук стало обґрунтування методології по віднесенню відходів за категоріями небезпечності,

Л.І. Повякель – автор понад 100 наукових робіт, 8 наукових оглядів з токсичності та небезпечності хімічних речовин

(МРПТХВ), монографії «Сучасний стан політики поводження з електронними відходами в Україні та Європейському союзи: кроки до зближення», розробила і затвердила 50 гігієнічних нормативів для хімічних сполук у воді, повітрі та ґрунті, які увійшли до переліку ГДК, одержала авторські свідоцтва по рострегулюючих речовинах – нових ізотіурононих солях, про реєстрацію авторського права на методу «применение теста на индукцию абберации хромосом в культуре лимфоцитов периферической крови при исследовании мутагенного эффекта промышленных и бытовых отходов», розробила 9 методичних рекомендацій з мінімізації негативної дії небезпечних відходів – непридатних заборонених пестицидів (НЗП), поліхлорованих бифенілів ПХБ).

Як член робочої групи брала участь у підготовці нової редакції закону України «Про відходи», розробці підходів, що гарантують безпеку при інвентаризації ПХБ в Україні. На запрошення неодноразово була експертом при впровадженні міжнародних проектів по управлінню СОЗ при впровадженні Датського проекту по усуненню ризику непридатних заборонених пестицидів в Україні та при розробці Національного плану Стокгольмської конвенції по СОЗ.

Л.І. Повякель – людина широких інтересів, з творчим науковим підходом, вона у постійному науковому пошуку. Людмила Іванівна зарекомендувала себе на теренах

видавничої та педагогічної діяльності: викладала курс природокористування у Соломоновому університеті. За її безпосередньої участі та ініціативи в період роботи керівником відділу наукової інформації Фармакологічного комітету МОЗ України підготовлено та видано журнал «Фармакологічний вісник», який користується популярністю у медичної громадськості.

Визнанням заслуг ювіляра є нагородження Почесними грамотами МОЗ України; за високий професіоналізм і особистий внесок у розвиток охорони здоров'я – медаллю «Ветеран праці», медаллю до 1500-річчя Києва. Л.І. Повякель – вірець відданості улюбленій справі професіоналізму та сумлінного виконання своїх обов'язків.

Бажаємо Вам доброго здоров'я, бадьорості, щоб свою доброзичливість, душевну доброту, безкорисливість, чуйність, надзвичайну жіночність ще довгі роки могли дарувати Вашим рідним, близьким, друзям, колегам.

Колектив ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І. Медведя Міністерства охорони здоров'я України».

Редакційна колегія журналу «Український журнал сучасних проблем токсикології»

Товариство токсикологів України